

Spray-Stänk

Våren 2022

Akvarell målad av Beatrice Juhlin-Dannfelt från workshop med Gunnel Moheim. Läs mer på sidan 11. Du kan även se fler bilder på hemsidan och på AkvarellSällskapetets Facebook grupp från Gunnels workshop.

Akvarell Sällskapet Spray

- Vi vill stimulera och aktivera till akvarellmåleri och försöka visa på akvarellens otroliga möjligheter.
- Vi ordnar målarkvällar, galleri- och ateljébesök, föredrag, kurser och resor av olika slag, samt genomför gemensamma utställningar.
- AkvarellSällskapet Spray drivs ideellt av ett målarråd. Verksamheten bygger på att alla deltar aktivt i samma goda anda, och att alla gör sitt bästa för en gemensam och fin upplevelse.
- AkvarellSällskapet Spray är i mån av plats öppet för alla som målar akvarell. För att bli medlem krävs att någon som redan är medlem står som fadder. Inval sker sedan i samråd med målarrådet.
- AkvarellSällskapet Spray startade 1987, som en systerorganisation till SegelSällskapet Spray. Namnet Spray kommer efter den båt, med vilken Joshua Slocum ensam seglade jorden runt under åren 1895 till 1898.
- Initiativtagare till båda sällskapen är Göran Rücker.

Dags att betala Årsavgiften!

Betala 300 kr till Bankgiro 522-4399, AkvarellSällskapet Spray senast 31 januari 2022.

OBS! Ange ditt namn så vi vet vem som betalar!

Snälla, låt oss slippa en massa extrajobb med att skicka ut påminnelser!!!

.....
• **Nästa nummer av Spray-Stänk utkommer i slutet i juni 2022.** Bidrag till nästa nummer skickas till Marita Möller senast 1 juni via e-mail till marita@tmco.se

• **Har du ändrat dina kontaktuppgifter?**
Glöm inte att meddela Anna Romdahl via mail: anna.romdahl@gmail.com

Medlemmar i Målarrådet

Göran Rücker, klubbmästare och mentor

Karin Lagerberg,
delat ordförandeskap och
information
karin.lagerberg@gmail.com

Beatrice Juhlin-Dannfelt,
delat ordförandeskap och
redaktör för Hemsidan
beatrice.jd@gmail.com

Anna Romdahl, medlemsansvarig
och matrikel
anna.romdahl@gmail.com

Eva Bergström, programansvarig
eva.bergstrom1234@gmail.com

Carin Adler, sekreterare och
administratör för Facebookgruppen
carin.m.adler@gmail.com

Marita Möller, redaktör för
Spray-Stänk och administratör
för Facebookgruppen
marita@tmco.se

HITTELÖN!

Hjälp oss att hitta en person som kan ta hand om Sällskapets bokföring för det gångna året. Arbetet ska helst göras under januari och på egen dator. Beräknad tidsåtgång 10-12 timmar totalt. Baskunskaper i något bokföringsprogram, gärna Visma, är bra att ha. Belöningen, både till tipsaren och den som gör jobbet, blir presentkort på deltagaravgifterna under vårterminen.

OBS! Du får gärna anmäla dig själv! Kontakta Beatrice eller Karin snarast för mer information!

Full Fart Framåt

Äntligen har vi kunnat genomföra en hel säsong utan coronahinder! När detta skrivs, de sista dagarna i november, återstår bara julfesten och den är fullbokad! Smittspridningen har tagit fart igen på många håll, men vi är som vanligt optimister. I Spray har väl de flesta av oss fått dos nummer tre och vi är fortfarande noga med avstånd och hygien. Våra arrangemang ska vara säkra och vi vet att våra deltagare är ansvarsfulla. Därför ser vi fram emot julfesten och ett fullmatat program för vårsäsongen!

Höstens målaraktiviteter började med välbesökta träffar hos Anders Wallin i hans ateljé i Nacka och avslutades med två workshops med Gunnel Moheim, även dessa fullbokade och otroligt uppskattade. Du kan läsa referat och se bilder från alla höstens träffar i det här numret av Stänket!

Har du tänkt på att vårt Akvarellsällskap har väldigt gott rykte i konstkreter över hela landet. Det gör att vi kan bjuda in de mest välkända och etablerade konstnärerna till våra workshops – förutom Gunnel M och Anders W har vi flera gånger haft besök av Björn Bernström, Lena Amstrand, Hasse Karlsson och Lasse Holm, för att bara nämna några. Egentligen är det väl bara Lars Lerin som fattas i listan. Vem kontaktar honom?

Vi har också fått beröm för denna tidning, Spray-Stänk. Få små målarsällskap kan ståta med något liknande. Hemsidan är även den en produkt med hög kvalitet och bra reklam utåt. Som du kanske märkt har vi

upphört med Home Workshop uppgifterna. Det var många som gillade dem och alla inskickade bilder ligger kvar. Om du vill kan du fortfarande få förslag på inspirerande motiv där och fortsätta skicka in.

Bilder kan också skickas in till Galleriet på Hemsidan! Speciellt vill vi uppmana alla nyare medlemmar att skicka in bilder, du kan läsa på hur det går till under själva fliken. Det är ett bra sätt att presentera sig själv och sitt måleri under egen rubrik.

På önskelistan inför det nya året står: flera aktiva medlemmar som vill hjälpa till att driva Spray framåt! Vi har många väldigt engagerade medlemmar i månadsgrupperna, men där finns plats för fler! Nyligen har vi bestämt att uppgifterna som kassör kan delas av två personer. Redan nu är vi två på ordförandeposten – Beatrice är ena halvan och Karin den andra, vi samarbetar och ansvarar gemensamt. Beatrice fortsätter också med Hemsidan och Karin med medlemskommunikation via mail.

Tillsammans önskar vi alla våra medlemmar ett Gott Nytt År!

Beatrice Juhlin-Dannfelt och Karin Lagerberg

Planera våren med AkvarellSpray!

DATUM	ARRANGEMANG	ANMÄLAN TILL	FRÅN-T.O.M	SID
Ti 22/2	Måla med Anne-Sofie Engleson 12.00-15.00 16.00-19.00	Susanne Jubell	24/1-8/2	4
Ti 15/3	Måla med Anna von Elern 10.00-13.00 14.00-17.00	Elisabeth Jonsson	22/2-8/3	5
Ti 5/4	kl 18.00 Veikko Kuuzela	Anna Romdahl	7/3-21/3	6
Ti 17/11	Måla med Anna Törnquist 14.00-17.00 18.00-21.00	Britt-Marie Olsson	19/4-3-5	7
To 19/5	Måla i parken på Waldemarsudde	Eva Bergström	5/5-17/5	8

OBS! Anmälan via mejl eller SMS får ske tidigast fr.o.m. kl. 08.00 på första anmälningsdagen!

Februari

Måla med Anne-Sofie Englesson – ”Rädda akvarellen”

Tisdag den 22 februari kl 12.00 –15.00 eller kl 16.00 – 21.00

Välkommen att delta i några spännande målartimmar med Anne-Sofie Englesson. Eftersom vi räknar med stor uppslutning, har vi bokat två separata tillfällen!

Alla har väl någon eller några akvareller som ligger någonstans ... som du inte vet hur du ska gå vidare med? Du är inte nöjd, men vad kan du göra.

Återanvändning ligger i tiden!

Här får vi några timmar med massa fix och trix för att skapa en ny bild av den gamla. Vi tejpar, river, målar, klistrar, skapar och skrapar. Ta med det du har av bilder som du vill förändra.

Ta med dig maskeringstejp och målargrejerna samt många bilder och kom och vifta med penslarna med Anne-Sofie.

Anne-Sofie är konstnär och pedagog samt författare. Hon har skrivit och illustrerat boken ”Akvarell och mat”, målartid och måltider under alla årstider”. Hon har haft ett flertal utställningar och många kurser i Sverige och i andra länder sedan 30 år. Hon satt med i styrelsen för Spray på 1990-talet. Anne-Sofie är en otrolig inspiratör och fantastisk på att sprida glädje.

Anmälan
24/1 – 8/2

Lokal: FolkKulturCentrum, Artemisgatan 19, T-bana Ropsten, uppgång Hjorthagen. Ta högra uppgången i rulltrappan. FolkKulturCentrum ligger strax till vänster ovanför rulltrappan.

Tid: Tisdag den 22/2 kl 12.00 – 15.00 och kl 16.00 – 19.00. Välj tid som passar dig.

Anmälan: Tidigast 24/1 kl 08.00 och senast 8/2 till Susanne Jubell, sms: 070- 328 99 85 eller e-mail: susannej@telia.com. OBS! Ange i din anmälan vilken av de två tiderna du önskar delta i. Grupp 1 kl 12-15, Grupp 2 kl 16-19.

Avgift: När du fått besked om plats, bekräftar du ditt deltagande genom att omgående betala in 200 kr till bankgiro 522-4399 AkvarellSällskapet Spray. Ange ditt namn och ”Englesson” samt vilken av tiderna (Grupp1 eller Grupp 2) du önskar. Inbetald avgift kan inte återbetalas. Om du hittar en ersättare så gör ni sinsemellan upp om betalningen.

Övrigt: Ta med din akvarellutrustning. Glöm inte namnbrickan. Kaféet är öppet.

Välkommen till en inspirerande och kreativ målarkväll önskar Februarigruppen, Hedda v G-Lindgren, Birgitta Odenheim, Susanne Jubell, Birgitta Gure och Marjatta Sikström.

Mars

Måla med Anna von Elern

Tisdag den 15 mars kl 10.00 – 13.00 eller kl 14.00 – 17.00

Som född och uppvuxen i norra Bohuslän (Grebbeastad) har det karga vackra landskapet med sina granithällar; som ändrar skepnad beroende på väderlek och det aldrig outtröttliga havet inspirerat mitt målande. Jag har alltid skapat – jag fastnade för akvarellens lätthet och oförutsägbarhet när jag var runt 25. Parallellt med mitt ordinarie jobb så har jag byggt upp min konstnärliga verksamhet.

Mina kunskaper i måleriet har jag fått till mig genom bland annat ett oräkneligt antal kurser på Gerlesborgsskolan.

Förutom att måla mitt landskap så går jag gärna loss på att måla blommor. På demonstrationerna jag kommer att hålla den 15 mars är det därför detta jag tänkte visa för er - ”hur man snickrar en klippa” och hur jag bygger mina blomsterbilder.

Färger jag gärna använder (W & N)

- Rå och bränd sienna samt umbra
- Neutral tint samt Ivory black
- Antwerp blå och Indantrene
- Paynes grey

Blommor

- New gamboge
- Quinaquidrone gold
- Opera rose
- Scarlet lake
- Alizarin crimson
- Delph blue (schminke)
- Aureolin

Jag varierar nog rätt mycket vilka färger jag använder till blommorna – så ta med lite gula o blå o röda...glöm inte sprayflaskan...

Jag finns på facebook: Anna von Elern - Watercolors, Instagram: annavonelern, www.gallerivonelern.se och anna@gallerivonelern.se

Anna von Elern

Anmälan
22/2 – 8/3

Lokal: FolkKulturCentrum, Artemisgatan 19, T-bana Ropsten, uppgång Hjorthagen. Ta högra uppgången i rulltrappan. FolkKulturCentrum ligger strax till vänster ovanför rulltrappan.

Tid: Tisdagen 15/3 kl 10.00 –13.00 och kl 14.00 –17.00. Välj det som passar dig bäst.

Anmälan: Tidigast tisdag 22/2 kl. 8.00 och senast tisdag 8/3 till Elisabeth Jonsson via sms 070-527 826 eller mail@elisas.nu. Ange vilken tid som passar dig bäst eller låt Marsgruppen placera dig där det finns plats.
Grupp 1 kl. 10.00-13.00
Grupp 2 kl. 14.00-17.00

Avgift: När du fått besked om plats, bekräftar du ditt deltagande genom att omgående betala in 200 kr till pg 522-4399, AkvarellSällskapet Spray. Ange ”Elern” vald tid och ditt namn på betalningen. Inbetald avgift kan inte återbetalas. Om du hittar en ersättare så gör ni sinsemellan upp om betalningen.

Övrigt: Ta med egen fika och namnbricka samt din vanliga akvarellutrustning.

*Välkommen önskar Marsgruppen:
Annette Eldestrand, Eva-Lisa Engberg, Elisabeth Jonsson, Susanne Sjöström och Ticka Berglund*

April

Bild - Musik - Poesi – ”Ansikten som flimrar förbi”

Performance med Veikko Kuuzela

Tisdagen den 5 april kl 18.00 på FKC

Vi har glädjen att än en gång få uppleva Veikkos närmast meditativa trolleri med **Creta-kritan**.

Veikko har en gedigen bakgrund som lärare och handledare bl. a. på Capellagården på Öland (18 år) och senare på Edsbergs Konstskola under många år. Han har flera gånger ingått i juryn för olika konstutställningar t ex på Väsby Konsthall – nu senast på höstens akvarellsalong där.

Veikko är en mångkonstnär som gillar att jobba med flera olika tekniker – olja, vinylfärg, grafik, tornål och givetvis också med akvarell. Han använder gärna blandteknik. När vi ses på FKC begränsar Veikko sig dock till ”Creta-krita” och ett fåtal akvarellfärger. Dessa kan vara enkla. ”De ska ju ändå tvättas bort!” säger Veikko med ett leende. Till stillsam musik och en och annan dikt målar Veikko ansikten, som

han sedan tvättar bort. Detta att Veikko tvättar bort ansiktena, vill han likna vid ett flyktigt möte med en människa t. ex. på ett tåg. Vi iakttar en medresenär och gör oss föreställningar om vem det är, en människa som snart stiger av tåget och lämnar vårt synfält.

Efter Veikkos performance är det vår tur att pröva Creta-kritamåleri med kriter som Veikko generöst delar ut till oss.

Vi ska alltså måla ansikten som vi sedan tvättar bort (om vi vill). Papperet kan återanvändas i det oändliga, men man kan ju också välja att spara vad man ritat och ta ett nytt papper till nästa ansikte.

Ni som varit med om Veikkos performance tidigare, vet vilken speciell målarstund det handlar om. Ni andra har en rolig och annorlunda upplevelse att se fram emot!

Anmälan
7/3 – 21/3

Lokal: FolkKulturCentrum, Artemisgatan 19, Hjorthagen, T-bana 13 till Ropsten, uppgång Hjorthagen. Ta högra uppgången i rulltrappan. Folk Kultur Centrum ligger strax till vänster utanför rulltrappan.

Tid: Tisdagen den 5/4 kl 18.00 – 21.00

Anmälan: Tidigast måndagen den 7/3 kl 8.00 och senast måndagen den 21/4 till Anna Romdahl via sms 073-396 44 92 eller e-mail: anna.romdahl@gmail.com

Avgift: När du fått besked om plats, bekräftar du ditt deltagande genom att omgående betala in 200 kr till bg 522-4399, AkvarellSällskapet Spray. Ange ”Veikko” och ditt namn på betalningen. Inbetald avgift kan inte återbetalas. Om du hittar en ersättare så gör ni upp sinsemellan om betalningen.

Övrigt: Ta med egen fika och namnbricka.

*Välkommen önskar aprilgruppen.
Anna Romdahl, Birgit Hallerfors, Inger Odén,
Wenche Holstad Nordström*

Maj

Måla med Anna Törnquist

Tisdag 17 maj kl 14.00 – 17.00 eller kl 18.00 – 21.00

”Akwarellmålandet tog fart för drygt 20 år sedan, först som hobby vid sidan av mitt arbete som arkitekt. Med tiden har målning och kursverksamhet kommit att ta mer tid, och nu unnar jag mig ett liv som heltidskonstnär.

Akwarellmålandet har med tiden fått sällskap av andra medier. Just nu utvecklar jag en blandteknik med akryl och tempera blandade med en rad material som appliceras på board eller duk. Experimentlusten och växlingen mellan tekniker som ger så helt olika bilduttryck vidgar min bildvärld.

Även mina motivkretsar varierar, liksom abstraktionsgraden. Staden är en återkommande motivkrets, där jag i bilderna funderar över storstaden som arena för mänskligt liv och ställer dess

överväldigande skala och slutenhet i relation till den enskilda människans utsatthet. Den åldrande kvinnan har jag haft i fokus under lång tid i en bildvärld som spänner från lättsamma relationskommentarer till tyngre frågor som hur det är att bli gammal och ensam mitt i folkmyllret. På senare tid har såväl pandemin som klimatkrisen satt djupa spår i mitt måleri. Det blir stundom tungt, och då kan jag behöva vila ut med vackra landskap eller muntra upp mig med färgglada blommor. Ibland återvänder jag till mina skämtsamma ”akvarelltanter”. Min konst måste rymma både lek och allvar!”

Anna Törnquist

Lokal: FolkKulturCentrum, Artemisgatan 19, Hjort-
hagen. T-bana 13 till Ropsten. Ta högra uppgången
i rulltrappan. FolkKulturCentrum ligger precis till
vänster ovanför rulltrappan.

Tid: Tisdag 17/5 kl 14.00 – 17.00 alternativt
kl 18.00 – 21.00. Välj ett av alternativen!

Anmälan: Tidigast tisdag 19/4 kl 08.00 och senast
3/5 till Britt-Marie Olsson, via sms 070-884 76 07
eller e-mail bmgolsson@gmail.com

Ange vilket tid du väljer!

Grupp 1: kl 14.00-17.00

Grupp 2: kl 18.00-21.00

Anmälan
19/4 – 3/5

Avgift: När du fått besked om plats, bekräftar du
ditt deltagande genom att omgående betala in 200
kr till bg 522-1399, AkvarellSällskapet Spray. Ange
”Törnquist”, vald tid och ditt namn på betalningen.
Inbetald avgift kan inte återbetalas. Om du hittar en
ersättare så gör ni sinsemellan upp om betalningen.

Övrigt: Ta med namnskylt. Material vi ska ta med
meddelas senare.

Välkommen önskar majgruppen:
Gunilla Lilliehöök, Hillevi Atterberg,
Gerd Berggren, Birgitta Gilljam,
Britt-Marie Olsson, IngaLill Söderqvist

Måla i parken på Waldemarsudde

Torsdag 19 maj kl. 11.00

När våren är i full blom träffas vi för att tillsammans måla i parken där det finns hur många vackra motiv som helst att välja bland.

Plats: Waldemarsudde på Djurgården.

Tid: Torsdag 19/5 kl. 11.00. Vi träffas vid stora ingången till konsthallen.

Anmälan: Tidigast 5/5 och senast 17/5 till: Eva Bergström – mobil/sms 072-502 50 02 eller mail eva.bergstrom1234@gmail.com. Det är ingen begränsning i antal deltagare men vi vill veta om intresse finns. Vid dålig väderlek ställer vi in.

Avanmälan: Så snart du vet och senast på morgonen 19 maj.

Avgift: 0 kr.

Att ta med: Sedvanlig målarutrustning, sittunderlägg och matsäck för den som vill. Man kan välja att i stället besöka Café Ektorpet som ligger en kort promenad från slottet. Om man vill fika i Prinsens kök måste man betala inträde till slottet.

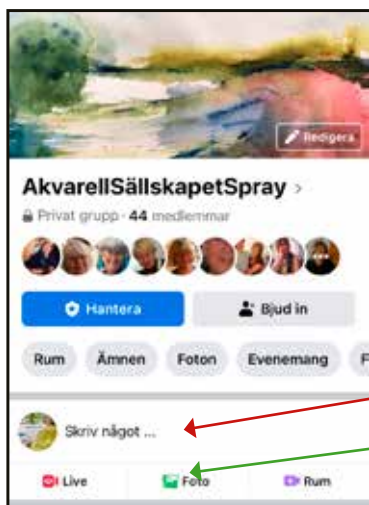
Välkomna alla glada friluftsmålare!

Arrangörer: Eva Bergström och Hillevi Atterberg

Målarhelg på skärgårdsö i mitten av augusti

Vilken ö det blir i år är inte riktigt klart ännu men håll ögonen öppna! Det kommer information via Mail så småningom. Då är ni hjärtligt välkomna att boka.

Arrangörer: Hillevi Atterberg och Eva Bergström

Har du ett konto på Facebook?

Gå in på ditt FB-konto och skriv i rutan med förstörningsglaset "Akwarell-SällskapetSpray". Tryck på "Gå med" och svara på två enkla frågor och du blir godkänd.

Här kan du läsa vad andra har lagt upp och du kan själv lägga upp sådant som är relevant för Spray som t ex utställningar, egna och tips om andras, andra tips som har med akvarell att göra och dina egna akvareller särskilt de du målat på Sprays målarträffar.

Hur gör jag det? Precis som du gör på din egen FB-sida.

I rutan skriver du den text du vill. Om du vill lägga till en bild till din text? Tryck på den gröna bilden under Foto/video. Välj den bild du vill lägga upp från din dator/mobil. Är det något du vill ändra eller ta bort – tryck på de tre prickarna uppe till höger på ditt inlägg och välj det du vill göra.

Kom ihåg att det finns ingen utanför denna grupp som ser innehållet i denna grupp.

Marita Möller, Administratör för Sprays Facebookgrupp

Referat: Målarhelg på Arholma

Fredag 13 augusti tog elva Sprayare båten till Arholma. Vi bodde bekvämt på det fantastiska vandrarhemmet Bull-August. Solen sken och alla drog iväg åt olika håll på jakt efter motiv. Ett sakta strilande regn på avresedagen hindrade oss inte från att ge oss ut för att måla av en lada eller två.
En fin helg med fina konstnärliga resultat.

Text och foto: Eva Bergström

Marjatta Saastamoinen

Kerstin Larsson

Hillevi Atterberg

Tikka Berglund

Susanne Sjöström

Eva Bergström

Katarina Trovallius

Gunilla Ceesay

Göran Grimfjärd

Vem är konstnären?

Referat: Besök hos Anders Wallin 6 september

Referat från två mycket givande inspirationseftermiddagar i Anders Wallins ateljé på Värmdö med tema: "Udda tekniker – utveckla ditt eget måleri." Vilket flöde av färg som mötte oss från väggar, bord och golv vid första insteget i ateljén och samtidigt vilken struktur och ordning! Vid denna träff ingick för oss endast att lyssna – inget egenmåleri. Anders startade bl a med att säga: "En bra bild är det viktiga – inte en bra akvarell". "Akvarell är en teknik som man kan göra konst av". Anders använde, förutom akvarell som var grundtekniken för eftermiddagen, material som plast, fjädrar, tårtpapper, rostig plåt m.m. "Man ska tänka på i vilken anda man går in i målningen" och "vart vill jag gå" påpekar han.

Anders har minst fyra målningar på gång samtidigt och har alltid en bild med sig som inspiration. "Havererade" akvareller är bra att spara och måla vidare på en annan dag. Problemet med akvarell är att den "sopar ihop sig" och "riskerar förlora luft och fräschör". Anders talar om 1-2-3-måleri vilket innebär vitt + bastoner + mellantoner. "Leta efter formen i de målade partierna!" "För att få fram ljuset måste man ha mörkret". Anders använder 300 gr och 420 gr papper, gärna Saunders. Han sätter alltid

tape på pappret innan han börjar. Målar ordentligt ut i hörn och kanter, det ger viss "stilighet" åt bilden när tapen tas bort.

Här följer några av de övningar Anders visade:

- 1) på saltat blött papper pressar Anders rostig plåt med tyngd uppepå under 3 timmar, därefter målar han akvarell på papprets rostavtryck.
- 2) Anders målar vit matt väggfärg över "havererad" akvarell. Spolar sen bort väggfärgen efter 8 minuter då färg i kanterna stannar och kan ge grafiskt uttryck.
- 3) Bibelpapper ger struktur och såsom collagematerial.
- 4) Använder ibland billack från Biltema.
- 5) Anders sprayar färg på stora fågelfjädrar eller tårtpapper och pressar mot akvarellpappret, har då gärna en silikongummiplatta (kostar 700:-) som tryckunderlag och som bättre avlämnar all färg till pappret. Tänk också så här om bilden blir dålig: "Det är bilden – inte du – som är dålig". Anders annonserar inte sina kurser utan intresserade går in på Anders hemsida, anmäler sig utefter kurserna med olika tema på hemsidan: www.awallin.se. Sammanfattning av dagen hos Anders Wallin blir: Vilken jättefin och inspirerande rivstart på höstterminen!

Text: Ulla Svedjerud och Foto: Brigita Smaus och Marita Möller

Referat: Bergianska trädgården 22 september

Vi var sex glada Sprayare som samlades utanför Edward Anderssons växthus, Bergianska trädgården. Vädret inför denna dag var mycket osäkert, men vi hade tur och kunde njuta av en härlig, solig dag att måla utomhus.

Trädgården bjuder på oändliga blomster- och landskapsmotiv. Vi delade på oss och alla hittade sin favoritplats att sitta och måla en stund. Vi återsamlades igen i Gamla Orangeriets restaurang där vi kunde njuta av en god lunch i en vacker miljö.

Efter måltiden blev det genomgång av våra alster. Marita Möller berättade lite om vår hemsida på Facebook AkvarellSällskapetSpray och rekommenderade att lägga upp våra bilder och annan intressant information och tips till olika länkar gällande akvarellmåleri. Efter det åkte vi hemåt och kände oss nöjda med dagen.

*Text och foto: Brigita Smaus
och Marita Möller*

Referat: Stellan Sandström 12 oktober

Stellan Sandström lärde oss "Att rama in akvareller" i mitten av oktober.

Stellan utgår från en enkel träram 40 x 50 cm – finns t ex på Rusta. Lämplig passe-par-tout-kartong är syrafri i tjocklek 1,4 – 1,5 mm. Han skänker oss frikostigt några exemplar och delar ut ett tjockt kompendium med illustrationer och förklarande text.

Den bild som ska ramas in i 40 x 50-ramen avgör måtten för passe-par-touten. I det här fallet blir det lagom med 5,5 cm passe-partout-ram per sida och 13 cm på höjden att fördela, så att den nedre passe-par-tout-ramen blir något (ca 1/4-del) längre än den övre.

Till utställningar kan det ofta räcka med en passe-partout med syrafritt bakgrunds-papper och en klämma för upphängning. Glas är tungt och kan gå sönder och ger reflexer när man ska fota. Plast föredras därför av vissa gallerier, även om glas håller bättre i längden och går att putsa mer än plasten, som lätt blir repig med tiden.

Avslutningsvis demonstrerar Stellan hur han fäster passe-par-touten vid bakgrundspapperet med "hängslen" (sid 51 i komp.). Dessa består av syrafria pappers-klister-remsor alt. "japantejp", som viks. Han river hellre än klipper för att undvika skarpa kanter. Japantejpen har fördelen att den är tunnare men ändå stark och smidig.

Stellan ber oss kolla upp vad baksidan av våra ramar består av. Är det fråga om masonit, kan man räkna med att träfibrer i det långa loppet bidrar till att bilden gulnar. Skall tavlan hänga mot en yttervägg, rekommenderar han att man lägger plastfolie emellan för att skydda mot fukt.

För den som skär passe-partout själv är en vikbar skärmatta i plast ett måste. Viktigt att bara använda de rakblad som hör till passe-par-tout-skäraren och att ha en bra passe-par-tout-skärare med tillhörande linjal. Glasklart, eller hur?

Lycka till önskar
Gunilla Görnerup

Text och foto: Gunilla Görnerup

Referat: Gunnel Moheim 9 november

Den 9 november var första gången vi provade att ha aktivitet två gånger samma dag, en gång på eftermiddagen och en gång på kvällen. Det blev fullt båda gångerna. Vi hade tur att även cafeterian var öppen.

Gunnel bekräftade att det är fem år sen hon sist var hos AkvarellSällskapet Spray. Hon uppskattade att få komma tillbaka. Gunnel inledde med en kort presentation om sig och sitt måleri. Det hon främst vill förmedla är färgstämningar och ljusskildringar. Hon målar aldrig av, utan blir inspirerad av motiven omkring henne och tar ev. ett foto. Hon säger att formen talar ett språk och kulören ett annat.

Gunnel startar med att göra en enkel skiss med få penndrag för att få dit formerna. Sen lägger hon på färg med t ex en plåtbit, träpinne eller liknande som hon trycker var som helst på pappret för att få struktur och en start. Andra redskap hon använder är duschflaska och hårtork.

Gunnel målar i många lager och därför måste det undre lagret vara riktigt torrt innan ett nytt lager. Viktigt för henne är att få en känsla av atmosfär i sina målningar. Hon har inget bestämt mål i början utan allt växer fram medan hon jobbar.

För att få fram vitt eller ljusa upp partier tvättar hon ur färgen, antingen med borste, pensel eller duschflaska med rent vatten, alternativt lägger på en bit maskeringstape som hon gnuggar på där hon vill att det ska vara ljusare och snabbt river loss (men då måste akvarellen vara absolut torr). Använder aldrig maskeringsvätska.

Viktigt är också att hålla sig till en färgskala, se bilder här nedan.

Text och foto: Marita Möller

Jordfärger

Jordfärger är ett samlingsbegrepp för naturligt förekommande färger som kommer från jorden, till exempel järnoxider från lera. De inkluderar gul ockra, rå sienna, bränd sienna, rå umbra, bränd umbra och terre verte.

Umbra

Umbra är samlingsnamn för en rad bruna eller gulgrå jordfärger. Namnet kommer från det italienska ordet för skugga. Man tror ofta att Raw Umber är uppkallat efter Umbrien, den bergiga regionen i centrala Italien där den först utvanns på 1400-talet.

Färgpigmenten är vanligtvis någon variant av järnoxidbrunt traditionellt framställd ur naturligt förekommande lera som innehåller järnoxider, järnhydroxider och manganoxid. De marknadsförs under en rad olika namn och tillverkas idag ofta syntetiskt.

Egenskaper och användning

Gemensamt för alla pigment som kallas umbra är att de är ganska gråaktiga. De är hållbara och relativt billiga och kan användas i alla sorters bindemedel. Umbra har använts länge i Sverige, både i konstnärsfärger och byggnadsmåleri. Bland annat används umbra för att dämpa intensiteten hos andra färger.

Man skiljer mellan tre typer:

- 1) Grön umbra som trots sitt namn inte är grönt utan gulaktigt grått. Ett mycket snarlikt pigment säljs under namnet grå umbra. Grön umbra har använts för att ge varma grå färger vid till exempel stenimiterande målning och har varit vanlig på fönster målade med linoljefärg.
- 2) Rå umbra har en rödaktigt gul kulörton.
- 3) Bränd umbra ger rödbruna, beige och grårosa färger. Täckförmågan är dålig och pigmentet har bland annat används vid laserande målning.

Bränd Umbra

Rå Umbra

Sienna

Nyanser av sienna varierar i nyans och har olika namn beroende på färg. Rå sienna kommer från järnmalm eller järnoxid som finns naturligt i leror. Till skillnad från gula ockror, som vanligtvis är ogenomskinliga, är siennans mer genomskinliga.

Sienna var ett av de första pigmenten som användes för målning och kan hittas i förhistorisk grottkonst. Men det var först när renässansen började på 1300-talet som pigmentet vidareutvecklades för konstnärligt bruk. Den har fått sitt namn från den plats där den tillverkades, den italienska staden Siena. Under denna tid förbättrade italienarna utbudet av nyanser för pigmentet genom att rosta sienna, vilket ledde till skapandet av rå sienna och brända siennapigment. Dessa jordfärger användes flitigt i renässansmålningen.

När de toskanska fyndigheterna av rå sienna blev utarmade, kom italienska sienna alltmer från andra platser, som Sicilien och Sardinien.

Små mängder sienna har också utvunnits från den Tyska bergskedjan Harz. Dessa alternativa malmer var inte alltid av samma kvalitet, vilket ledde till att färgtillverkare tittade på syntetiska pigment.

Fram till 1988 köpte Winsor & Newton siennapigment med en vacker ljus underton från en gruva söder om Siena. När gruvan lades ner köpte man resterande lager som höll till 1991. Efter detta fanns det inga potentiella leverantörer av sienna med samma ljusa underton. Men genomskinliga syntetiska järnoxider hade redan funnits på marknaden ett tag, och dessa utvärderades och visade sig ha samma genomskinliga underton, nära överensstämmande med gamla standarder, och används idag.

Bränd Sienna

Rå Sienna

Ockra

är ett antal besläktade järnföreningar som är ett förstadium till malm och finns i form av gulockra och rödockra. Ockra förekommer ofta som jordfärg (jordpigment) i gula, röda och bruna nyanser. Ockra har använts sedan forntiden för kroppsmyckning, hållmålningar och gravsättningar.

Ockra har även använts i medicinska och kosmetiska syften över hela världen. En vanlig tolkning av ockrans betydelse och funktion är att den röda färgen symboliserar liv och död. Än i dag används pigmentet, främst i konstnärsfärger.

När ockror och andra jordpigment hettas upp (bränns) sker kemiska förändringar som förändrar kulören. De brända pigmenten blir mörkare och mer rödaktiga genom att gula järnhydroxider omvandlas till röda eller svarta järnoxider.

Liksom andra jordfärger och järnoxider är ockror ljusakta och hållbara i alla bindemedel. Som färgord i svenskan syftar ockra oftast på gula färger som är lite rödaktiga och lite beskuggade, alltså det färgområde man kan få fram med gula jordfärger.

I Sverige har ockrorna oftast sålts som blandningar, med namn som gulockra, guldockra, ljusockra och, mörkockra. År 1912 introducerades en normalfärgserie för konstnärsfärger, och därmed etablerades ett mera enhetligt språkbruk inom konstmåleriet.

De konstnärsfärger som idag marknadsförs som ljusockra (extra ljus), ljusockra, guldockra och mörkockra utgörs dock inte av naturliga jordpigment utan är blandningar av naturliga och syntetiska järnoxider. I vissa fall kan de även ha inblandning av andra pigment, som till exempel det vita pigmentet titandioxid i något fall av ljusockra (extra ljus).

Innan normalfärgernas språkbruk slog igenom kunde en bränd ockra även kallas engelskt rött, ett namn som idag syftar på ett syntetiskt järnoxidpigment.

Gul Ockra

Bränd Ockra
Engelsk röd/Venetian red

Terre Verte

Även om det härrör från en mineralkälla, är terre verte inte ett naturligt järnoxidpigment, utan ett järnsilikat med lera. Ursprungligen en naturlig jord, den mest kända terre verte bröts nära Verona i Italien fram till 1940, vilket gav upphov till namnet Verona green. Andra källor inkluderar Böhmen, Polen och Frankrike. I sin ursprungliga form anses det vara ett organiskt pigment som kan producera ett intervall från blågrönt till gulgrönt.

Winsor & Newton Terre Verte är nu en kombination av naturliga jordarter och syntetiska pigment. Den är extremt genomskinlig, har låg färgstyrka och absorberar ganska mycket olja.

Som en komplementfärg till rödaktigt rosa, användes terre verte mest känt som undermålning för kötttoner, som neutraliserar dem. Detta kan ses från de gröna ansiktena i några medeltida äggtemperamålningar, där de rödrosa lagren med tiden har bleknat.

Jordpigment, och särskilt terre verte (grön jord) färger, är bland de mest permanenta

Terre Verte

Terre Verte
Yellow_shade

Sammanställt av Marita Möller
Källa: W&N och Wikipedia

Referat: från julfesten på Kristinehavs Malmgård 16 dec

Andra gången gillt! Förra året fick vi ställa in julfesten men i år brakade det loss på fina Kristinehavs malmgård. Vi åt och drack, sjöng och la pussel och knåpade med korsord. Festligt, ljudligt och kul. Vi avslutade med julklappsutdelning och utdelning av Göran Rückers rosor.

Vi i festkommittén önskar alla en god fortsättning på det nya året!

Eva Bergström, Eva Almén, Malin Lindqvist, Birgitta Jarvik, Hillevi Atterberg, Carin Adler

Foto: Marita Möller. Fler foton från julfesten se på www.akvarellspray.se